Дзяржаўная установа культуры
“Пінская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма”
Аддзел бібліятэчнага маркетынгу

“На голас музы…”

Зборнік па выніках раённага агляду-конкурсу на лепшае тэатралізаванае прадстаўленне вершаў Яўгеніі Янішчыц, прысвечанага 70-годдзю з дня нараджэння паэтэсы

Пінск, 2018

ПАСТАНОВА
Савета аддзела ідэалагічнай работы,
культуры і па справах моладзі
Пінскага райвыканкама
ад «22» 02 2018 г. № 2
г. Пінск

Аб правядзенні сярод бібліятэк
дзяржаўнай установы культуры "Пінская
раённая цэнтралізаваная бібліятэчная
сістэма" раённага агляду-конкурсу на
лепшае тэатралізаванае прадстаўленне
вершаў Яўгеніі Янішчыц
"На голас музы"

З мэтай азнаменавання 70-годдзя з дня нараджэння Яўгеніі Янішчыц, папулярызацыі творчай спадчыны паэтэсы, прывіцця любові да роднай мовы і культуры Савет аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі ПАСТАНАЎЛЯЕ:

1. Раённы агляд-конкурс на лепшае тэатралізаванае прадстаўленне вершаў Яўгеніі Янішчыц "На голас музы" правесці ў сакавіку 2018 года.

2. Зацвердзіць Палажэнне аб конкурсе, склад журы (дадаткі 1,2).

3. Аддзелу бібліятэчнага маркетынгу ЦРБ імя Я.Янішчыц забяспечыць удзел усіх бібліятэк раёна ў аглядзе-конкурсе на лепшае тэатралізаванае прадстаўленне вершаў Яўгеніі Янішчыц "На голас музы".

4. Адказнасць за правядзенне раённага агляду-конкурсу сярод бібліятэк ускласці на дырэктара дзяржаўнай установы культуры "Пінская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма" А.І.Антащук.

Старшыня Савета,
начальнік аддзела
ідэалагічнай работы, культуры
і па справах моладзі
Пінскага райвыканкама Л.В.Галавач

ДАДАТАК №1

да Пастановы Савета аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Пінскага райвыканкама ад "22" 02 2018г.

ПАЛАЖЭННЕ

аб правядзенні сярод бібліятэк дзяржаўнай установы культуры "Пінская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма" раённага агляду-конкурсу на лепшае тэатралізаванае прадстаўленне вершаў Яўгеніі Янішчыц "На голас музы"

I. Асноўныя мэты і задачы конкурсу:

- азнаменаванне 70-годдзя з дня нараджэння Яўгеніі Янішчыц, беларускай паэтэсы;
- актывізацыя дзейнасці бібліятэк па папулярызацыі творчай спадчыны паэтэсы;
- умацаванне ролі бібліятэк як цэнтраў краязнаўчай інфармацыі;
- адраджэнне цікавасці карыстальнікаў бібліятэк да твораў Яўгеніі Янішчыц праз развіццё фантазіі і творчых здольнасцей бібліятэкараў.

II. Умовы і парадак правядзення конкурсу:

1. У раённым аглядзе-конкурсе прымаюць удзел усе бібліятэкі дзяржаўнай установы культуры "Пінская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма".
2. Конкурс будзе праходзіць па зонах:
   1-я зона: 23.03.2018г.
   Бібліятэкі Плешчыцкага, Лапацінскага, Ласіцкага, Барычавіцкага, Калавуравіцкага, Хойнаўскага, Дубайскага сельвыканкамаў.
   2-я зона: 26.03.2018г.
   Бібліятэкі Бабрыкоўскага, Лагішынскага, Валішчанскага, Лышчанскага, Мерчыцкага, Парэцкага, Ставокскага сельвыканкамаў, Пасяніцкая сельская бібліятэка.
   3-я зона: 28.03.2018г.
   Бібліятэкі Пінкавіцкага, Парахонскага сельвыканкамаў, ЦРБ імя Я.Янішчыц, Аснежыцкая сельская бібліятэка.
   4-я зона: 29.03.2018г.
   Бібліятэкі Гарадзішчанскага, Сошненскага, Н-Дворскага, П-Загародскага, Бярозавіцкага, Ахоўскага, Малоткавіцкага сельвыканкамаў.

3. Тэкст сцэнарыя прадстаўляецца журы.
4. Працягласць паказу не больш 10 хвілін.

III. Крытэрыі ацэнкі:

- высокі мастацкі, эстэтычны, інфармацыйны ўзровень сцэнарнага матэрыялу;
- выразнасць і правільнасць мовы;
- творчы падыход да тэатралізаванага прадстаўлення;
- граматнасць, прафесійны ўзровень;
- выканаўчае майстэрства і артыстызм удзельнікаў;
- музычнае і нагляднае афармленне.

IV. Падвядзенне вынікаў і ўзнагароджванне пераможцаў:

1. Падвядзенне вынікаў і ўзнагароджванне пераможцаў адбудзецца на раённым семінары-практыкуме "Работа с библиотечным фондом: формирование, сохранность и использование" на базе Аснежыцкай СБ.

2. Пераможцы (1, 2, 3 месца) ў аглядзе-конкурсе ўзнагароджваюцца дыпломамі аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Піскага райвыканкама і грашовымі прэміямі.

3. Лепшыя матэрыялы будуць апублікаваны ў інфармацыйна-рэкламным бюлетэні "Кругозор" і зборніку "На голас музы".

ДАДАТАК №2

да Пастановы Савета аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Пінскага райвыканкама аб правядзенні сярод бібліятэк дзяржаўнай установы культуры “Пінская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма” раённага агляду-конкурсу на лепшае тэатралізаванае прадстаўленне вершаў Яўгеніі Янішчыц “На голас музы” ад “22” 02 2018г.

Склад журы:

па правядзенні раённага агляду-конкурсу на лепшае тэатралізаванае прадстаўленне вершаў Яўгеніі Янішчыц “На голас музы”

1. Галавач Л.В. – начальнік аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Пінскага райвыканкама.

2. Анташук А.І. – дырэктар дзяржаўнай установы культуры “Пінская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма”.

3. Знавец Н.В. – дырэктар дзяржаўнай установы культуры “Пінская раённая цэнтралізаваная клубная сістэма”.

4. Карповіч В.Ю. – рэжысёр арганізацыйна-метадычнага цэнтра.

5. Міхалевіч К.Л. – загадчык аддзела бібліятэчнага маркетынгу ЦРБ імя Я.Янішчыц.

6. Папіціч Л.І. – галоўны бібліятэкар аддзела бібліятэчнага маркетынгу ЦРБ імя Я.Янішчыц.

7. Жылевіч В.І. – метадыст 1-й катэгорыі аддзела бібліятэчнага маркетынгу ЦРБ імя Я.Янішчыц.

ПАСТАНОВА
Савета аддзела ідэалагічнай работы,
культуры і па справах моладзі
Пінскага райвыканкама
ад «22» 02 2018 г. № 2
г. Пінск

Аб выніках правядзення сярод бібліятэк
дзяржаўнай установы культуры "Пінская
раённая цэнтралізаваная бібліятэчная
сістэма" раённага агляду-конкурсу на
лепшае тэатралізаванае прадстаўленне
вершаў Яўгеніі Янішчыц
"На голас музы"

З мэтай азнаменавання 70-годдзя з дня нараджэння Яўгеніі Янішчыц, папулярызацыі творчай спадчыны паэтэсы, прывіцця любові да роднай мовы дзяржаўная установа культуры "Пінская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма" правяла раённы-агляд конкурс на лепшае тэатралізаванае прадстаўленне вершаў Яўгеніі Янішчыц "На голас музы".

У раённам аглядзе-конкурсе на лепшае тэатралізаванае прадстаўленне вершаў Яўгеніі Янішчыц "На голас музы" прынялі ўдзел 39 бібліятэк.

Разглядзеўшы конкурсныя матэрыялы Савет аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Пінскага райвыканкама ПАСТАНАЎЛЯЕ:

1. Прызнаць пераможцамі раённага агляду-конкурсу:

- Бабрыкоўскую сельскую бібліятэку (бібліятэкар Міхалевіч А.М.) - I месца сярод бібліятэк дзяржаўнай установы культуры "Пінская раённая цэнтралізаванная бібліятэчная сістэма"; *за тэатралізаванае прадстаўленнне вершаў Яўгеніі Янішчыц "Маці" і "Ты вучыла мяне сеяць жыта і лён".*
- Навадворскую сельскую бібліятэку (бібліятэкар Гузарэвіч А.І.) - II месца сярод бібліятэк дзяржаўнай установы культуры "Пінская раённая цэнтралізаванная бібліятэчная сістэма"; *за тэатралізаванае прадстаўленнне верша Яўгеніі Янішчыц "Я вас люблю".*
- Аддзел абслугоўвання і інфармацыі цэнтральнай раённай бібліятэкі імя Яўгеніі Янішчыц (загадчык аддзелам Самуйлік І. І.) - III месца сярод бібліятэк дзяржаўнай установы культуры "Пінская раённая

цэнтралізаванная бібліятэчная сістэма”; *за тэатралізаванае прадстаўленнне верша Яўгеніі Янішчыц “У калыханку сыну”.*

2. Адзначыць Лістамі падзякі:

- Пінкавіцкую сельскую бібліятэку (заг. Палюховіч І.А);
- Садоўскую сельскую бібліятэку (бібліятэкар Грамада А.А.);
- Лагішынскую гарпасялковую бібліятэку (заг. Гусіна Л.І.);
- Дамашыцкую сельскую бібліятэку сямейнага чытання (бібліятэкар Селюжыцкая С.І.);
- Кашавіцкую сельскую бібліятэку (бібліятэкар Навумавец Н.В.);
- Парахонскую сельскую бібліятэку (заг. Лосіч С.П.);
- Плешчыцкую сельскую бібліятэку (бібліятэкар Шпакоўская Л.У.);
- Стытычаўскую сельскую бібліятэку (бібліятэкар Ігнацюк Н.А.)
- Валішчанскую сельскую бібліятэку (бібліятэкар Лазюк С.І.).

Старшыня Савета,
начальнік аддзела
ідэалагічнай работы,
культуры і па справах моладзі
Пінскага райвыканкама Л.В. Галавач

Бабрыкоўская сельская бібліятэка

Тэатралізаванае прадстаўленне вершаў Яўгеніі Янішчыц
“Маці” і “Ты вучыла мяне сеяць жыта і лён”

Афармленне залы: *сцэна ўпрыгожана ў нацыянальным стылі. Афармлена кніжная выстава “Палеская ластаўка”. Ціха гучыць музыка.*

Вядучы: Добры дзень, паважаныя сябры! Бабрыкоўская сельская бібліятэка запрашае вас на тэатралізаванае прадстаўленне вершаў Яўгеніі Янішчыц. Вобраз маці не мінуў у сваёй творчасці ні адзін значны пісьменнік ці паэт. Гэты вобраз авеяны самай высокай паэзіяй. Ён называецца кароткім, але вельмі значным і дарагім для чалавека словам “маці”. Жыццёвы лёс маці – своеасаблівы ўрок душэўнай трываласці, вышэйшы суд сумлення, перад якім паэтка трымае шчырую споведзь. Навуку гэтую засвоіла яна ад маці Марыі Андрэеўны. Марыю Андрэеўну, маці паэткі, напаткаў у многім тыповы лёс палескай жанчыны-працаўніцы. Яна да стомы працавала ў калгасе, цягнула ўласную гаспадарку, умела рабіць любую справу не горш за мужчын. З ранку да ночы яе круціў вір штодзённых клопатаў. Паэтка спагадала матчынай нялёгкай удовай долі, імкнулася глыбока адчуць боль роднага сэрца.

Жэня Янішчыц:
Не, усё-ткі не я: мама мая – паэтэса
Са шчымлівай грудною песняй,
З клопатамі пякучымі
Пра поле, балацявіну;
Пра тое, як спорна вучыцца
У горадзе меншаму сыну;
Пра старое гняздо буслішына,
Што разбурыў вятрыска...
Бачу: паўстала сцішана
Па-над айчынным прысакам
З пяцімесячным на руках
У скаромнай чорнай спадніцы.
Маму палохае страх –
Як жыць адной маладзіцы.
Мільгае за поўнач акно яе –
Удовай не спіцца:
Машынка стукоча.
Абшывае сваю Велясніцу:
Каму – за пакосы, каму – за каня,
Каму – за шчырае дзякуй. І мама пяе…

Янішчыц, Я. Мама / Яўгенія Янішчыц // На беразе пляча. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1980. – С. 7-8.

Гучыць песня па матывам верша “Ты вучыла мяне сеяць жыта і лён”
(Маці спявае, чытаючы ліст ад Жэні)

Маці: *«Дзень добры, мама! Гэта зноўку я, уся твая гаркота і надзея”*

Ты вучыла мяне сеяць жыта і лён
І цярплівасці вечнай – уголас не плакаць.
Апынуся калі сярод чорных варон –
Я памру, ды не буду па-іхняму каркаць.

Вось трывожна вядзерца нясу, як тады,
Як вучыла, нясу. Я нясу, каб суседка
Не сказала, што нават звычайнай вады
Прынясці не умее, не заліўшы сукенку.

Пішаш: «Век мой пражыты. Наперадзе — твой.
За мяне не хвалюйся. Я буду здаровай
Да апошняй вячэрняй зары палявой
І грыбочка апошняга ў нашай дуброве».

Янішчыц, Я. Ты вучыла мяне сеяць жыта і лён / Яўгенія Янішчыц // Ясельда. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1978. – С.22.

(Ліст ад маці)

Маці: Добры дзень, маё дзіцятка! «...дома ўсё па-ранейшаму, па-старому. Працы хапае, пакуль буду жыць. Цяжка, канешне, ў хаце аднаму. Дзякуй Паўлу, памог дзялянку скасіць. Мала цяпер бескарысных людзей. Тры дні сядзелі ў нас фальклярысты, запісвалі – відаць, апошнія з галасоў. Наспявалі ім бабы, аж сцены разносіла. А песні такія – хоць кармі салаўя. Прашу, болей глядзі за сабою. Ведаю, адзінота – яна гняце. Назбірала табе дзівасілу і зверабою, а то свецішся ўся, як абраз у куце. Думай усё ж за сабою найперша, глядзі на свет гэты больш весялей. Халера пабрала б гэтыя вершы, без іх мо была б у жыцці шчаслівей. Мо я й не тое табе парадзіла, табе, канешне ж, лепей відаць…”.

(Прыходзяць суседкі)

Суседка: Дзень добры, суседачка! Чым займаешся?

Маці: Ды вось кашулю шыю, каб аддзячыць Паўла за тое, што дзялянку скасіў. Ліста ад Жэні доўга няма, хвалююся. Сядайце жаночкі! Частуйцеся чым бог паслаў. Напэўна стаміліся.

Суседка: А гармонік яшчэ не аддала Хвядосіку?

Маці: Пакуль не аддала … шкада. Але ж абяцала, таму абавязкова аддам. Ой, жаночкі, плакала, плакала, ды і жыццё адзінакава, а стала спяваці стаў бог памагаці. Мо заспяваем Женіну песню.

Гучыць беларуская народная песня “Шумяць вербы каля грэблі”

Маці: Засумавалі мы нешта. Ганулька, бяры гармонік ды зайграй сербіянку!

Гэй ты, песня-весялушка:
Сум з вачэй, цяжар з плячэй!
Вось і сэрца, быццам птушка,

Стала лётаць весялей.

(Стук у дзверы. Прыходзіць паштальён прыносіць ліст. Маці чытае)

Маці:
Цвёрда мною завучан натруджаны крок
Твой, якому навек ужо не саступіцца.
І душа мая чыста, нібы матылёк,
На агонь вылятае, ды агню не баіцца.
Мама, сею не жыта я, сею не лён.
Але з лёну і жыта я словы складаю.
І калі ўглядаюся ў парасткі дзён –
Чую крокі твае. І свае вымяраю.

Янішчыц, Я. Ты вучыла мяне сеяць жыта і лён / Яўгенія Янішчыц // Ясельда. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1978. – С.22.

Спіс выкарыстанай літаратуры:

1. Гніламёдаў, У.В. Гісторыя беларускай літаратуры ХХ стагоддзя / У.В. Гніламёдаў. – Мінск, 2003. – С. 67-69.
2. Янішчыц, Я. Мама / Яўгенія Янішчыц // На беразе пляча. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1980. – С. 7-8.
3. Янішчыц, Я. Ты вучыла мяне сеяць жыта і лён / Яўгенія Янішчыц // Ясельда. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1978. – С. 22.
4. Яўгенія Янішчыц: творы, жыццяпіс, каментарыі. У 4 т. Т.1 / уклад.: С.У. Калядка, Т.П. Аўсяннікава. – Мінск: Беларуская навука, 2016. – С.137-142.

Навадворская сельская бібліятэка

Тэатралізаванае прадстаўленне верша Яўгеніі Янішчыц
“Я вас люблю”

Афармленне залы: *сцэна ўпрыгожана ў нацыянальным стылі. Афармлена кніжная выстава “Паэтычная спадчына Яўгеніі Янішчыц”. Ціха гучыць музыка. Выходзіць дзяўчына.*

Дзяўчына:
«Я вас люблю» – няма каму сказаць?
А мне ў любві да скону не змыліцца:
Я вас люблю, лясы і сенажаць,
Старая вёска, новая сталіца.

Мы ў сэрцы носім радасць і грахі.
І распраўляем пераможна крылы.
Я вас люблю, айчынныя шляхі,
Я помню вас, забытыя магілы!

І знаю: дзень пражыты недарма,
Калі перажываю і хварэю,
Калі прад імянной сцяной – сама,
Нібы сцяна, ад жудасці бялею.

Падлесак – сын мне, бор вячысты – друг.
Зіма зажурыць – развяселіць лета.
Цябе люблю, патрыярхальны плуг,
Цябе – у страшным космасе, ракета.

Люблю я вас, сівыя мацяркі,
Што аж дагэтуль гояць боль па дзецях,
Што вы мне ўсе – нібы мацерыкі,
Якія хочуць міру на планеце.

Янішчыц, Я. Я вас люблю / Яўгенія Янішчыц // Пара любові і жалю. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1983. – С. 8.

Цэнтральная раённая бібліятэка імя Я. Янішчыц

Тэатралізаванае прадстаўленне верша Яўгеніі Янішчыц
“У калыханку сыну”

Афармленне залы: *сцэна стылізавана пад сялянскую хату. Аформлена кніжная выстава “Голас палескай душы”. Выходзіць маладая жанчына, трымаючы на руках маленькае дзіця. Гучыць беларуская калыханка. Жанчына калыша дзіця на руках.*

Жанчына:
Свет мой – голенькі ды босы,
Мой бялюткі бацянок,
Засынаеш, як дарослы, –
Пад галоўку кулачок.

Спі... Зырчэйшая за лотаць
Узышла зара ў акне.
Хто нас можа запалохаць,
Калі ты ўсміхнуўся мне?

І сама я на паўслове
Заціхаю. Ноч... Спакой...
Спі, твой ранaчак ружовы
І блакітны вечар твой.

Спі, мой сыне, спі, мой болю,
Спі, крыло майго жыцця...
Я й сама цяпер з табою,
Як вясёлае дзіця.

Янішчыц, Я. У калыханку сыну / Яўгенія Янішчыц // Дзень вечаровы. – Мінск: астацкая літаратура, 1974. – С.57.

Дамашыцкая сельская бібліятэка сямейнага чытання

Тэатралізаванае прадстаўленне верша Яўгеніі Янішчыц
“Застаюся каханай”

Афармленне залы: *сцэна стылізавана пад сялянскую хату. Гучыць музыка, на сцэну выходзяць дзяўчынка і хлопчык.*

Дзяўчынка:
Страшна ўвечары жыць
З незагоенай ранай.
Ты сказаў:

Хлопчык: «Адбаліць,
Заставайся каханай».

Дзяўчынка:
Страшна ноччу мне быць
З гаркатой апантанай.
Ты сказаў:

Хлопчык: «Адшчыміць,
Заставайся каханай».

Дзяўчынка:
Ах, нуда — не бяда
У цішыні расстралянай.
На праломе ільда
Застаюся каханай.

Валуны ды вуглы,
Золь дарогі калянай.
У праёме імглы
Застаюся каханай!

Янішчыц, Я. Застаюся каханай! / Яўгенія Янішчыц // Каліна зімы. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1987. – С.185.

Кашавіцкая
сельская
бібліятэка

Тэатралізаванае прадстаўленне верша Яўгеніі Янішчыц “Ты пакліч мяне. Пазаві”

Афармленне залы: *сцэна ўпрыгожана ў нацыянальным стылі. Ціха гучыць музыка. На сцэну выходзяць дзяўчына і хлопец.*

Хлопец:
Ты пакліч мяне. Пазаві.
Там заблудзімся ў хмельных травах.
Пачынаецца ўсё з любві,
Нават самая простая ява.
Дзяўчына:
І тады душой не крыві
На дарозе жыцця шырокай.
Пачынаецца ўсё з любві –
Першы поспех і першыя крокі.
Хлопец:
Прыручаюцца салаўі,
І змяняюцца краявіды
Пачынаецца ўсё з любві –
Нават ненавісць і агіда...
Дзяўчына:
Ты пакліч мяне. Пазаві.
Сто дарог за маімі плячыма,
Пачынаецца ўсё з любві,
А інакш і жыць немагчыма.

Янішчыц, Я. Ты пакліч мяне. Пазаві / Яўгенія Янішчыц // Выбранае. – Мінск: Мастацкая літаратура, 2000. – С.186.

Гучыць песня “Старана мая азёрная”. Словы Я.Янішчыц, музыка З. Яўтуховіча.

Старана мая былінная,
Песня матчына. Радно.
...Караваі магазінныя.
...Магазіннае віно.

Ці лячу сюды параіцца,
Ці душу сваю пачуць, —
Белы гусі, белы чаіцы
Гаману са мной вядуць.

Прыпеў:
Дай ласкавую руку...
Старана мая азёрная,

Хата светлая, прасторная.
Двор у белым вішняку.

Старана мая харошая,
Варажэі, свацці...
Не, не ўсе лугі пакошаны!
Не ўсе сенажаці!

Ці лячу сюды параіцца,
Ці душу сваю пачуць, —
Белы гусі, белы чаіцы
Гаману са мной вядуць.

Прыпеў:
Дай ласкавую руку...
Старана мая азёрная,
Хата светлая, прасторная.
Двор у белым вішняку.

Янішчыц, Я. Старана мая азёрная / Яўгенія Янішчыц // Пара любові і жалю. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1983. – С. 43.

Спіс выкарыстанай літаратуры:

1. Янішчыц, Я. Старана мая азёрная / Яўгенія Янішчыц // Пара любові і жалю. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1983. – С. 43.
2. Янішчыц, Я. Ты пакліч мяне. Пазаві / Яўгенія Янішчыц // Выбранае. – Мінск: Мастацкая літаратура, 2000. – С. 186.
3. Яўгенія Янішчыц: творы, жыццяпіс, каментарыі / уклад.: С.У. Калядка, Т.П. Аўсяннікава. – Мінск: Беларуская навука, 2016. – С. 80-243.

Садоўская сельская бібліятэка

Тэатралізаванае прадстаўленне верша Яўгеніі Янішчыц "Пралескі"

Афармленне залы: *сцэна стылізавана пад сялянскую хату. Гучыць музыка. Выходзяць дзяўчынка.*

Дзяўчынка:
Мне гэтак светла на душы,
Хоць і захмаран край палескі.
Але ў гліняным гладышы
Пагодныя ўзышлі пралескі.

Клапотна іх ля раўчука,
Дзе парыжэлыя сумёты,
Шукала матчына рука
На светлы дзень майго звароту.

Як свята хутка настае,
З плячэй гады зняла дарога.
Цвітуць настольнік на стале,
І падаконнік, і падлога.

Аб тым, што дзень ці два гасціць
І дыхаць тым паветрам свежым,
Сказаць баюся, бы ўпусціць
Гладыш са шчасцем беласнежным.

Янішчыц, Я. Пралескі / Яўгенія Янішчыц // Ясельда. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1978. – С. 7.

Пінкавіцкая сельская бібліятэка

Тэатралізаванае прадстаўленне верша Яўгеніі Янішчыц "Цётка Воля"

Афармленне залы: *сцэна ўпрыгожана ў нацыянальным стылі як сялянская хата. Выходзіць жанчына, папраўляе сурвэтку на этажэрцы, фіранкі на вокнах, выцірае пыл з куфра, дастае адтуль фотаальбом і разглядае яго. За сцэнай гучыць голас чытальніка.*

Чытальнік:
І я, напэўна, не ўседжу.
Займуся садам і раллёй,
Калі на нейкі час суседжу
З аціхлай хатаю тваёй.

Ах, цётка Воля!
На ўспацелым
Ілбе
    дзве хвалі сівізны…
Раслі, гулі ды паляцелі
Па свету беламу сыны!
Калі, у які далёкі вырай
Твая зляцела маладосць?..
Ты кажаш:

Цётка Воля *(разглядаючы фотаздымкі ў альбоме)*:
Сын жыве ў Сібіры,
Жанаты… дом…
                і дзеткі ёсць.

Чытальнік:
Гляджу, а твар не праясніўся,
Маршчынкі зноў на лоб бягуць:

Цётка Воля:
Другі таксама ажаніўся…
Дзесь за граніцаю жывуць…

Чытальнік:
Ах, цётка Воля!
                Цётка Воля
Слязу змахнула рукавом:

Цётка Воля:
Прасіла я… але і Коля
Пайшоў… Пакінуў родны дом.

Чытальнік:
А слова боль увесь не змесціць.

Да воч паднесла зноў рукаў:

Цётка Воля:
Мо хоць старэйшы б быў на месцы,
Ды ля Берліна… голаў склаў…

Янішчыц, Я. Цётка Воля / Яўгенія Янішчыц // Дзень вечаровы. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1974. – С. 65-67.

Парахонская сельская бібліятэка

Тэатралізаванае прадстаўленне верша Яўгеніі Янішчыц "Ластаўка вясны"

Афармленне залы: *сцэна ўпрыгожана ў нацыянальным стылі. Аформлена кніжная выстава "Палеская ластаўка". У цэнтры сцэны ўстаноўлены экран. Ціха гучыць музыка.*

Вядучы: Жэні Янішчыц споўнілася б 70 гадоў. Узнёслая, акрылёная, яна між волі прыцягвала ўвагу. Іскрыстай і светлай была яе ўсмешка. І сама Жэня нібы поўнілася святлом.

Вядучы: Пра лірыку Яўгеніі Янішчыц гаварыць цяжка, бо кожны верш і радок настолькі арганічна ўваходзіць у яе, што вылучыць нешта асноўнае, каб не парушыць цэласнасць паэтычнага ўспрымання амаль немагчыма.

(на фоне верша і музыкі выконваецца танец)

Чытальнік:
І дождж, і гром, і несціханы вецер,
І першы клейкі лісцік выразны!
...Абуджваюць балючае дасвецце
Кахання сад і ластаўка вясны.
Яшчэ з табой мы павяснуем, доля,
Бо соты раз, як позва адкрыцця, —
У светлыні агромленага голля
Кахання май і ластаўка жыцця.
Вясна, агонь зялёнага азарту,
Люблю твайго размаху крыгаход...
Зялёны сад — ён стане жоўтым заўтра,
Але нальецца тайнай сілай плод!
Аціхне шум. Ацяжалее крона.
Ды зноў успыхне лісцік выразны.
І блаславіць нашчадак акрылёна
Кахання сад і ластаўку вясны.

Янішчыц, Я. Кахання сад і ластаўка вясны / Яўгенія Янішчыц // Каліна зімы. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1987. – С. 162.

Вядучы: Яўгеніі Янішчыц няма сярод нас, 25 лістапада 1988-га года жыццё Яўгеніі Янішчыц трагічна абарвалася, але яе паэзіія заўсёды будзе патрэбна людзям. І між волі прыгадваюцца радкі развітальнага верша Г.Бураўкіна.

Ластаўка палеская, навошта
Гэтак рана адляцела ты?
Будзе вечна блізкім рэхам
Звінець твой голас малады

Гучыць песня "Да сустрэчы".
Словы Я.Янішчыц, музыка М.Яцкоў.

Да сустрэчы.
Да сустрэчы.
Белы вечер.
                Сіні дзень.
Ходзіць сонца па зарэччы
Па калені ў вадзе.
Над ракою дзве вярбіны –
Дзве журботныя сястры.
Па-над цёплай лугавінай
Ноч запальвае кастры.
Старажытных соснаў веча.
Птушак грай і смех людзей.
Да сустрэчы.
                Да сустрэчы.
Сіні вечар.
                Белы дзень.

Янішчыц, Я. Да сустрэчы / Яўгенія Янішчыц // Выбранае. – Мінск: Мастацкая літаратура, 2000. – С. 30.

Спіс выкарыстанай літаратуры:

1. Янішчыц, Я. Да сустрэчы / Яўгенія Янішчыц // Выбранае. – Мінск: Мастацкая літаратура, 2000. – С. 30.
2. Янішчыц, Я. Кахання сад і ластаўка вясны / Яўгенія Янішчыц // Каліна зімы. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1987. – С. 162.

Лагішынская
гарпасялковая
бібліятэка

Тэатралізаванае прадстаўленне вершаў Яўгеніі Янішчыц
"У калыханку сыну" і "Ты вучыла мяне сеяць жыта і лён"

Афармленне залы: *на сцэне ўстаноўлены дэкарацыі і партрэт Яўгеніі Янішчыц. Афомлена кніжная выстава "Звонкая ліра паэткі". Ціха гучыць музыка.*

Чытальнік:
Я думала, лёсам мне дадзена многа,
І многае, праўда, мне лёс падарыў:
Вось гэтую вечную ў вёску дарогу
І тую бярозку як памяць між ніў…

Выходзіць жанчына з дзіцем на руках.

Жанчына:
Свет мой – голенькі ды босы,
Мой бялюткі бацянок,
Засынаеш, як дарослы, –
Пад галоўку кулачок.

Спі... Зырчэйшая за лотаць
Узышла зара ў акне.
Хто нас можа запалохаць,
Калі ты ўсміхнуўся мне?

І сама я на паўслове
Заціхаю. Ноч... Спакой...
Спі, твой ранначак ружовы
І блакітны вечар твой.

Спі, мой сыне, спі, мой болю,
Спі, крыло майго жыцця...
Я й сама цяпер з табою,
Як вясёлае дзіця.

Янішчыц, Я. У калыханку сыну / Яўгенія Янішчыц // Дзень вечаровы. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1974. – С. 57.

Вядучы: Значная частка вершаў паэтэсы прысвечана маці…

Што за восень даўняя,
Аніяк не сплыве
Там за полем, за гаем
Мая мама жыве.

(выходзіць дзяўчына, трымаючы ў руках клубок нітак)

Дзяўчына:
Ты вучыла мяне сеяць жыта і лён

І цярплівасці вечнай - уголас не плакаць.
Апынуся калі сярод чорных варон, -
Я памру, ды не буду па-іхняму каркаць.

Вось трывожна вядзерца нясу, як тады,
Як вучыла, нясу. Я нясу, каб суседка
Не сказала, што нават звычайнай вады
Прынясці не умее, не заліўшы сукенку.

Цвёрда мною завучан натруджаны крок
Твой,
        якому павек ужо не саступіцца.
І душа мая чыста, нібы матылёк,
На агонь вылятае, ды агню не баіцца.

Пішаш: «Век мой пражыты. Наперадзе - твой.
За мяне не хвалюйся. Я буду здаровай
Да апошняй вячэрняй зары палявой
І грыбочка апошняга ў нашай дуброве».

Мама, сею не жыта я, сею не лён.
Але з лёну і жыта я словы складаю.
І калі углядаюся ў парасткі дзён —
Чую крокі твае. І свае вымяраю.

Не дакарала, не журыла
Ні ў цішы, ні пры гасцях.
…Клубочак з лёну ўпусціла
Матуля ціха мне на шлях.

Янішчыц, Я. Ты вучыла мяне сеяць жыта і лён / Яўгенія Янішчыц // Ясельда. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1978. – С.22.

Дзяўчына выпускае з рук клубочак нітак і ён каціцца па сцэне.
Дзяўчына пакідае сцэну.

Спіс выкарыстанай літаратуры:

1. Яўгенія Янішчыц: творы, жыццяпіс, каментарыі / уклад.: С.У. Калядка, Т.П. Аўсяннікава. – Мінск: Беларуская навука, 2016. – Т.1. – С. 114-133.
2. Янішчыц, Я. Ты вучыла мяне сеяць жыта і лён / Яўгенія Янішчыц // Ясельда. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1978. – С. 22.
3. Янішчыц, Я. У калыханку сыну / Яўгенія Янішчыц // Дзень вечаровы. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1974. – С. 57.

Плешчыцкая сельская бібліятэка

Тэатралізаванае прадстаўленне верша Яўгеніі Янішчыц "Прыедзь у край мой ціхі" і паэмы "Ягадны хутар"

Афармленне залы: *сцэна ўпрыгожана кветкамі, у цэнтры – партрэт Я.Янішчыц. Гучыць беларуская народная музыка. Тэатралізацыя суправаджаецца электроннай прэзентацыяй. На фоне музыкі і прэзентацыі гучыць верш Я.Янішчыц "Прыедзь ў край мой ціхі…".*

Хлопчык:
Прыедзь у край мой ціхі,
Тут продкаў галасы,
Тут белыя буслiхi
I мудрыя лясы.

Хапае на Палессі
I сонца, і вады.
I што ні двор - то песня,
Што вёска - то сады.

Па травах светла-шызых
Мы пройдзем ля ракі,
Дзе, мыючы бялізну,
Вядуць сваё жанкі.

I будзе песня спета
Пра шчасце і бяду,
I будзе падаць лета
Ў гуллівую ваду.

Прыедзь у край мой ціхі,
Тут продкаў галасы.
Тут белыя буслiхi
I мудрыя лясы.

Янішчыц, Я. Прыедзь у край мой ціхі / Яўгенія Янішчыц // Выбранае. – Мінск: Мастацкая літаратура, 2000. – С. 21.

Выходзяць жанчыны і дзяўчына.

Дзяўчына:
Па гладкай шашы, па сцяжыне
Дарога вяртае дамоў.
На кожнай кудлатай хваіне
Птушыны распеў галасоў.

Жанчына першая:
Нядаўна пад стол гэты пешкам…
Жанчына другая:

“Нядаўна” – маланкаю час.

Аўтар:
Жанкі ад пітва захмялеўшы,
Самоту разгоніць у раз.

Жанчына першая:
А помніш, у школу хадзілі
За рэчку? Забыўны быў час…

Жанчына другая:
А помніш Аўдзеева Дзіму?
Цяпер старшынёю ў нас.

Жанчына першая:
А Волька, што з горам – дзесяты,
У Мінску. Забыла на дом.
І хоць бы Матрунцы – на свята
Сустрэнеш яе – прысаром

Жанчына другая:
А гэты, што з Ведрына, лысы,
Ну як жа яго?! Шныпаркоў!
Адбіў у Валодзькі Марысю.
І трэба ж: любоў без зубоў!

Жанчына першая:
Не Гэля – мужык у спадніцы,
Пілуе сама круглякі.

Жанчына другая:
А чулі: Казла з Асаўніцы
Заштрапілі за кругляківі.
Вядома, глушыў, як шалёны.
А сквапнасць не ведае меж.

Жанчына першая:
На кніжцы відаць паўмільёна!
На крадзеным – не пражывеш.

Жанчына другая:
Прыслалі загадчыцу клуба,
Дзяўчына нішто. Ды дыміць.
Ох, модачка на цыгарэты,
Куды ж яна дзевак звяла…

Дзяўчына:
Шчабечуць да поўні кабеты –
Сумленне й трываласць сяла.

Янішчыц, Я. Ягадны хутар / Яўгенія Янішчыц // Выбранае. – Мінск: Мастацкая літаратура, 2000. – С. 280-295.

Спіс выкарыстанай літаратуры:

1. Янішчыц, Я. Прыедзь у край мой ціхі / Яўгенія Янішчыц // Выбранае. – Мінск: Мастацкая літаратура, 2000. – С. 21.
2. Янішчыц, Я. Ягадны хутар / Яўгенія Янішчыц // Выбранае. – Мінск: Мастацкая літаратура, 2000. – С. 280-295.

Валішчанская сельская бібліятэка

Тэатралізаванае прадстаўленне верша Яўгеніі Янішчыц
“Ля ложка хворай маці”

Афармленне залы: *побач са сцэнай афармлена кніжная выстава “Ясяльдзянка з палескага краю”.*

Сцэна першая

Прывакзальная плошча. Прывакзальная лаўка, на якой складае ў авоську рэчы бабуля. Жэня Янішчыц, якая праходзіць якраз у той час побач, дапамагае сабраць.

Баба Маня: Жэнька, хіба ж ты? Ой, як добра, што я цябе сустрэла, а то я ўжо думала, як ты тут?
Жэня: Ну я, а хто ж яшчэ? Баба Маня, а вы чаго тут?
Баба Маня: А што я?... Вось гасцінцаў прывезла ўнучцы.
Жэня: Вой, дык Вы можа раскажаце, што у нас там, у Велясніцы чуваць?
Баба Маня: А што чуваць? Да маці тваёй забягала, гасцінцаў заносіла, разумею, што хворай без вітамінаў ніяк….
Жэня: (перабівае) Як хворай? На што хворай? Што вы такое кажаце?
Баба Маня: Ой, Жэнька, дык ты што, нічога не ведаеш? Ой, язык мой… А я думала, ты ведаеш… Там нічога страшнага няма, яна папраўіцца…
Жэня: Прабач, родная, прабач, не, я лепей пайду. Дзе толькі тут бліжэйшы таксафон? Бывай, баба Маня, бывай…

Сцэна другая.

Сцэна афармлена ў выглядзе пакоя кватэры Яўгеніі Янішчыц.
Стаіць стол і крэсла.

Жэня: Ой, мама, мамачка… Ці ж я магла ведаць… А цяпер… І паехаць не магу і дапамагчы табе ні ў чым не ў стане… Ой, мама, мамачка… А зараз я пісьмо напішу…

Жэня сядае за стол і разважаючы пачынае пісаць…

Жэня: Ну вось. Думала пісьмо напісаць, а напісала верш табе, мама…
Ты ляжыш не на ложку,
а ў жытневым полі.
Мама!
Так мне рукі твае не балелі ніколі.
То пасланы ў пакоі не ходнікі —
саматканыя сцежкі-дарогі.
Мама!
Так ніколі твае не балелі мне ногі.
Я прыйшла, як заўжды, цішынёю тваёю сагрэцца.
Мама!
Так ніколі тваё не шчымела мне сэрца.

І ружовіцца дзень.
І жыты ўжо чакаюць за хатай,
А табой за паўвека так многа жытоў перажата!..
Ты на ложку ляжыш,
А здаецца, што ў сонечным полі.
Мама!
Так ніколі твая не балела мне доля.
Ты на ложку ляжыш.
І прыціхла за хатай дуброва.
Мама!
Так ніколі, як сёння,
Тваё
Не балела мне слова.

Янішчыц, Я. Ля ложка хворай маці / Яўгенія Янішчыц // Выбранае. – Мінск: Мастацкая літаратура, 2000. – С. 175.

(кладзе ліст у канверт і адрасуе)

Жэня: Ну, вось і ўсё, мая мамачка, дабранач!

Спіс выкарыстанай літаратуры:

1. Янішчыц, Я. Ля ложка хворай маці / Яўгенія Янішчыц // Выбранае. – Мінск: Мастацкая літаратура, 2000. – С. 175.
2. Яўгенія Янішчыц: творы, жыццяпіс, каментарыі / уклад.: С.У. Калядка, Т.П. Аўсяннікава. – Мінск: Беларуская навука, 2016. – С. 88.

Стытычаўская сельская бібліятэка

Тэатралізаванае прадстаўленне верша Яўгеніі Янішчыц
“Ты пакліч мяне. Пазаві”

Афармленне залы: *сцэна упрыгожана ў нацыянальным стылі. Ціха гучыць музыка. На сцэну выходзяць дзяўчына і хлопец.*

Хлопец:
Ты пакліч мяне. Пазаві.
Там заблудзімся ў хмельных травах.
Пачынаецца ўсё з любві,
Нават самая простая ява.
Дзяўчына:
І тады душой не крыві
На дарозе жыцця шырокай.
Пачынаецца ўсё з любві –
Першы поспех і першыя крокі.
Хлопец:
Прыручаюцца салаўі,
І змяняюцца краявіды
Пачынаецца ўсё з любві –
Нават ненавісць і агіда...
Дзяўчына:
Ты пакліч мяне. Пазаві.
Сто дарог за маімі плячыма,
Пачынаецца ўсё зь любві,
А інакш і жыць немагчыма.

Янішчыц, Я. Ты пакліч мяне. Пазаві / Яўгенія Янішчыц // Выбранае. – Мінск: Мастацкая літаратура, 2000. – С. 186.

Адказны за выпуск А.І.Анташук

Складальнік,
камп’ютарны набор і
афармленне К.Л.Міхалевіч

225 710
г. Пінск
вул. ІПД, 35
тэл.: 31 60 15, факс 31 61 36
эл. пошта: crbpinsk@tut.by